

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Din Eğitimi Dairesi Başkanlığı**

CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ PROGRAMI

Ankara – 2010

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
I-GİRİŞ	3
II-PROGRAMIN AMAÇLARI	3
III-PROGRAMIN TEMEL İLKELERİ	4
IV-PROGRAMIN YAPISI	4
V-UYGULAMA ESASLARI	4
VI-CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ PROGRAMI ALANLARI VE DERSLERİ TABLOSU	6
VII-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DERSLERİ VE KONULARINA GENEL BAKIŞ	7
1-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI I. KUR.....	8
2-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI II. KUR.....	9
3-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI III. KUR.....	10
VIII-DİNİ BİLGİLER ÖĞRENME ALANI DERSLERİ VE KONULARINA GENEL BAKIŞ	11
1-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR.....	12
2-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR.....	12
3-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR	13
4-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR.....	13
5-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR	14
6-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR.....	14
7-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR.....	15
8-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR	16
9-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR.....	17
EKLER	18
EK-1 CAMİLERDE KURAN ÖĞRETİMİ KURS BAŞI BİLGİ FORMU	18
EK-2 CAMİLERDE KURAN ÖĞRETİMİ KURS SONU BİLGİ FORMU	19

CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ PROGRAMI

I-GİRİŞ

Yaygın Din Eğitimi konusunda vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına uygun çalışmalar yapmayı hedefleyen Başkanlığımız, Kur'an öğretimi tecrübesinden ve bilimsel gelişmelerden faydalanarak, vatandaşlara yönelik Kur'an öğretiminin Kur'an kursları yanında gerektiğinde camilerde de uygulanabilir bir şekilde yürütülebilmesi için yeni bir projeyi hayata geçirmiştir.

Daha önceden beri mevzuatta bulunmasına rağmen Kur'an öğretimi kurslarının açılış kriterlerinin, programının, uygulama esaslarının belli olmaması, görevlendirilenlere ücret ödenmemesi vb. nedenlerle hayata geçirilemeyen bu kursların yeni proje kapsamında uygulanabilir hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaçla öncelikle Bakanlar Kurulunun 24 Temmuz 2009 tarihli ve 27298 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Diyanet İşleri Başkanlığınca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinde Uygulanacak Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar"ı ile Kur'an kursu bulunmayan veya bulunup da ihtiyaca cevap vermeyen yerlerde Camilerde Kur'an Öğretimi Kurslarının açılmasına ve ders verecek öğretilere ek ders ücreti ödenmesine imkân sağlanmıştır.

Bu kursların amacına uygun olarak planlanıp gerçekleştirilmesi, verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla gerçekleştirilen önemli adımlardan biri de "Camilerde Kur'an Öğretimi Programı"nın geliştirilmesidir.

Program geliştirme aşamasında akademisyenler ve ilgili alan uzmanlarından oluşan bir komisyon kurulmuştur. Komisyon çalışmaları sonucunda hazırlanan programda, bu kursların açılmasından yürütülmesine, öğreticilik yapacak personelden kursun açılacağı mekâna varıncaya kadar öğretim sürecine etki edebilecek tüm hususlar dikkate alınmış ve bu konularda temel ilkeler belirlenmiştir.

"Camilerde Kur'an Öğretimi Programı"nın uygulamaya geçmesiyle Başkanlığımız, Kur'an-ı Kerim, meali ve gerekli dini bilgileri öğrenmek istediği halde Kur'an kursu hizmetlerinden faydalanma imkânı bulamayan bireylerin ihtiyaçlarını karşılamış, aynı zamanda din görevlilerinin Başkanlığın yaygın din eğitimi hizmetlerinde aktif rol almalarını sağlamış olacaktır.

II-PROGRAMIN AMAÇLARI

1. Program, Başkanlığımızın yürütmekte olduğu Kur'an kursu hizmetlerinden faydalanma imkânı bulamayan, ama Kur'an-ı Kerim, meali ve gerekli dini bilgileri öğrenmek isteyen bireylerin ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla hazırlanmıştır.
2. Kursiyerlerin Kur'an-ı Kerim'i hatasız ve tecvit kurallarına uygun bir şekilde yüzünden okumayı öğrenmelerine yardımcı olmak,

3. Kursiyerlerin ibadetlerini yerine getirirken okudukları sure ve duaları hatasız ve tecvit kurallarına uygun bir şekilde ezbere okumayı öğrenmelerine yardımcı olmak,
4. Kursiyerlerin öğrendikleri sure ve duaların anlamlarını öğrenmelerine rehberlik etmek,
5. İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak konularını kursiyerlerin öğrenmelerine yardımcı olmak,
6. Programda yer alan sure/duaların anlamlarından hareketle ve dersler içerisinde yapılan müzakerelerle kursiyerlerin dini duygu ve bilinçlerini geliştirmelerine katkı sağlamaktır.

III-PROGRAMIN TEMEL İLKELERİ

1. Program, Kur'an kursu bulunmayan veya bulunup da ihtiyaca cevap veremeyen yerlerde açılan kurslarda uygulanacaktır.
2. Program, kur esasına göre hazırlanmış ve 3 kur olarak planlanmıştır. 3. kur nihai öğrenme birimi niteliğinde değildir. Bu anlamda 3. kuru başarı ile bitiren kursiyerler daha sonra bu kura yeniden kayıt yaptırarak Kur'an-ı Kerim'in hatmine, ihtiyaca göre belirlenecek sure ezberlerine ve dini bilgiler öğrenimine devam edebilecektir.
3. Programda, katılımcıların Kur'an-ı Kerim okuma bilgi ve becerilerini geliştirmeğe ağırlık verilmiştir.
4. Programda, kursiyerlerin gündelik hayatlarında özellikle ibadetlerini yerine getirirken ihtiyaç duyacakları temel dini bilgileri edinmeleri ve bu bilgileri anlamlandırabilmeleri öngörülmüştür.
5. Programda, sadece "Camilerde Kuran Öğretim Kurslarında Görev Alacak Öğreticiler Semineri"ne katılan ve bu hizmeti yapması uygun görülen personel görevlendirilecektir.

IV-PROGRAMIN YAPISI

Programda, Kur'an-ı Kerim'i temel tecvit bilgilerine uygun olarak yüzünden okuma ve ezbere ilaveten, öngörülen bölümlerin meali ve temel dini bilgiler de yer almaktadır.

50'şer saatlik 3 kur olarak hazırlanan programın her kurunda 34 saat Kur'an-ı Kerim ve 16 saat dini bilgiler dersi öngörülmüştür. Dini bilgiler alanı kendi içerisinde 5 saat itikat, 5 saat ibadet ve 6 saat siyer-ahlak olarak ayrılmıştır.

Haftada 6 saatlik programın 3 saati Kur'an-ı Kerimi yüzünden okuma, 1 saati ezber ve 2 saati dini bilgiler olarak planlanmıştır.

V-UYGULAMA ESASLARI

1. Camilerde Kur'an Öğretimi Programı, Kur'an Kursları ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği'nin 33'üncü Maddesi çerçevesince;
 - a. Kur'an kursu bulunmayan veya bulunup da kapasite, çalışma saatleri gibi nedenlerle ihtiyaca cevap veremeyen yerlerde,

- b. “Camilerde Kuran Öğretimi Kurslarında Görev Alacak Öğreticiler Semineri”ne katılan ve başarılı olan personel bulunduğu takdirde,
- c. Eğitim-öğretime uygun fiziki şartları haiz cami veya müstemilatında,
- d. Yaygın din eğitiminin bir gereği olarak kursiyerlerin talepleri doğrultusunda, hafta içi veya hafta sonu günün herhangi bir zaman diliminde,

Müftülüğün teklifi ve mülki amirin onayıyla açılan kurslarda uygulanır.

2. Program uygulanırken, programın bütünlüğünün bozulmamasına dikkat edilerek, kursiyerlerin ihtiyaçlarına göre ders ağırlığında değişiklik yapılabilecektir.
3. Öğretim sürecinde, din eğitimi talep eden vatandaşların mezhep vb. farklılıkları öğreticiler tarafından dikkate alınacaktır.
4. Görevli ve kursiyer sayısına göre, bir camide birden fazla kurs düzenlenebilecektir.
5. Dersler, Kur’an kurslarında okutulan ders kitapları, Başkanlıkça hazırlanan ve tavsiye edilen İslam ilmi halleri vb. kaynaklardan yararlanılarak işlenecektir.
6. Kursta görevlendirilen personel ders öncesi hazırlıklarını, Başkanlıkça eğitimcilerin eğitimi amacıyla hazırlanan kılavuz kitaplarla görsel-işitsel materyallerden faydalanarak yapabilecektir. Derslerin işlenmesinde grupla öğretim tekniklerinden faydalanılacaktır.
7. İhtiyaç duyulması halinde Kur’an-ı Kerim alanı derslerine bir personel, dini bilgiler alanı derslerine başka bir personel görevlendirilebilecektir.
8. Tüm kursiyerlerin katılımıyla dersin birlikte işlenmesi asıl olmakla birlikte, farklı yerleşim yerlerinde, kursiyerlerin ihtiyaçları/talepleri, kursun açıldığı mekân ve kursta görevlendirilecek personelin durumu vb. hususlar göz önüne alınarak ilgili müftülüğün koordinesi ile toplamları en az 15 olan kursiyere aynı gün içinde 2 farklı zamanda gruplar halinde de kurs düzenlenebilir.

Örnek: Kayıtlı 15 kursiyerden 8’i günün ikindi vaktinde, 7’si de yatsı vaktinde derslere devam edebileceğini beyan etmesi halinde; müftülüğün koordinesi, görevlendirilecek personelin bu şekilde öğreticilik yapmaya gönüllü olması durumunda her bir grupla günlük 2’şer saat ders işlenecek ve görevliye o gün için sadece 2 saat ders ücreti tahakkuk ettirilecektir.

9. Yürütülen hizmetlerin değerlendirilebilmesi amacıyla, programda yer alan kursun başlangıcında Kurs Başlı Bilgi Formu Ek-1, bitişinde ise Kurs Sonu Bilgi Formu Ek-2 doldurulacaktır. Bu formların bir örneği müftülüklerde bulundurulacak, bir örneği de dinegitimi@diyanet.gov.tr elektronik posta adresine gönderilecektir.
10. Programda görev alan personelin rehberlik ve denetimi il/ilçe müftülüklerince yapılacak ve kurs faaliyetleri başarılı görülen personel ile yürütülecektir.

VI-CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ PROGRAMI ALANLARI VE DERSLERİ TABLOSU

ÖĞRENME ALANI		ÜNİTELER					
		1. Kur (50 saat)		2. Kur (50 saat)		3. Kur (50 saat)	
KUR'AN-I KERİM	Yüzünden Okuma	- Kur'an'ı Kerim Okumaya Giriş	26 saat	- Kur'an-ı Kerimi Doğru ve Güzel Okuma	26 saat	- Kur'an-ı Kerimi Doğru ve Güzel Okuma	26 saat
	Ezber	- Sure-Dua Ezberleme ve Meal	8 saat	- Kur'an-ı Kerim Ezber ve Meal	8 saat	- Kur'an-ı Kerim Ezber ve Meal	8 saat
DİNİ BİLGİLER	İtikat	- Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şahadet - Yaradılışın Gayesi ve İnsanın İki Temel Tercihi (İman-Küfür) - İman ve İmanın Altı Esası	5 saat	- Allah'ın Varlığının Delilleri - Allaha ve Hz. Peygambere İtaat	5 saat	- İnsan ve Kâinatın Yaradılışının Hikmetleri - İman-Davranış İlişkisi Yönünden İnsanlar (Mü'min, Müşrik, Kâfir, Münafık)	5 saat
	İbadet	- İbadet Kavramı - İslam ve İslam'ın Beş Ana Esası 1- Namaz ve Önemi 2- Namazın Rükunleri ve Çağrıştırdıkları Manalar 3- Namaz İbadetinin İnsana Kazandırdıkları - Oruç ve Önemi 1. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları 2. Oruç İbadetinin Topluma Kazandırdıkları	5 saat	- Zekât, Sadaka ve Önemi 1. İnfak Medeniyeti İslam 2. Zekât İbadetinin İnsana Kazandırdıkları 3. Zekât İbadetinin Topluma Kazandırdıkları - Hac ve Kurban 1. Haccın Rükunleri ve Çağrıştırdıkları Manalar 2. Hac İbadetinin Topluma Kazandırdıkları 3. Kurban İbadeti ve Çağrıştırdığı Manalar	5 saat	- Tevbe ve Önemi - Dua ve Önemi - Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Dua Örnekleri	5 saat
	Siyer Ahlâk	- Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar - Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar - Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	6 saat	- Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar - Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar - Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	6 saat	- Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar - Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar - Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri - Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	6 saat

VII-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DERSLERİ VE KONULARINA GENEL BAKIŞ

I. KUR (34 saat)	II. KUR (34 saat)	III. KUR (34 saat)
<p>KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ (26 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an-ı Kerim-i Tanıma <ol style="list-style-type: none"> a. İslam'ın Kur'an-ı Kerim'i Öğrenmeye ve Öğretmeye Verdiği Değer b. Kur'an Nasıl Bir Kitaptır? c. Kur'an-ı Kerim Nelerden Bahseder? 2. Harfler ve Harekeleri Tanıma <ol style="list-style-type: none"> a. Harflerin İsimleri b. Harekeler c. Kelime İçinde Harflerin Okunuşu 3. Cezm ve Cezm'li Kelimelerin Okunuşu 4. Şedde ve Şedde'li Kelimelerin Okunuşu 5. Tenvin ve Tenvin'li Kelimelerin Okunuşu 6. Med (Uzatma) Harfleri ve Kelime İçinde Okunuşu 7. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Okuma Alıştırmaları <p>SURE - DUA EZBERLEME VE MEAL (8 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fatiha, İhlas ve Kevser Surelerinin Ezberi ve Mealleri 2. Sübhaneke, Ettehiyyatü, Salli-Barik, Rabbena Atina ve Rabbenağfirli Dualarının Ezberi ve Anlamları 	<p>KUR'AN-I KERİM'İ DOĞRU VE GÜZEL OKUMA (26 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zamir 2. Sakin Nun ve Tenvine Ait Hükümler ve Uygulamaları (İhfa, İzhar ve İklab) 3. "Allah" Lafzı 4. Vakıf 5. İdgam ve Uygulaması (Maal Gunne ve Bila Gunne) 6. Ra Harfinin Okunuşu 7. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Doğru Okuma (1. ve 2. cüz) <p>KUR'AN-I KERİM EZBER VE MEAL (8 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fil, Kureyş, Maun, Kafirun, Nasr, Tebbet, Felak ve Nas Surelerinin Ezberi ve Mealleri 2. Kunut Dualarının Ezberi ve Anlamları 3. Ezan ve Kamet 	<p>KUR'AN-I KERİM'İ DOĞRU VE GÜZEL OKUMA (26 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Doğru Okuma (3.cüz ve sonrası) <p>KUR'AN-I KERİM EZBER VE MEAL (8 saat)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bakara Suresi'nin 255. Ayetinin Ezberi ve Meali 2. Bakara Suresi'nin 285-286. Ayetlerinin Ezberi ve Mealleri 3. Haşr Suresi'nin 22-24. Ayetlerinin Ezberi ve Mealleri

1-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI I. KUR

ÜNİTE	SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ (26 saat)	1	1. Kur'an-ı Kerim-i Tanıma a. İslam'ın Kur'an-ı Kerim'i Öğrenmeye ve Öğretmeye Verdiği Değer b. Kur'an Nasıl Bir Kitaptır? c. Kur'an-ı Kerim Nelerden Bahseder?	a. Kur'an-ı Kerim'i yüzünden ve ezbere okumanın dinimiz açısından önemine değinilerek kursiyerlerin kursa devam konusunda motive edilmeleri de amaçlanmalıdır. Bu çerçevede Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin Kur'an öğrenme ve öğretmeye verdiği önemle ilgili ayet ve hadislerle yer verilebilir. Yine bin yılı aşkın bir süreden beri atalarımızın Kur'an öğretilmesine ve öğrenilmesine verdiği önemin göstergesi olan öğretim merkezleri ve gelenek içinde Kur'an'a verilen önemin göstergesi olan uygulamalardan örnekler verilebilir. b. Kur'an-ı Kerim'in şekil olarak özellikleri üzerinde durulacaktır. Mesela, sure, ayet ve cüzlerden oluştuğu, sağdan okunduğu vb. c. Kur'an'ı Kerim'in bahsettiği konular genel olarak verilecektir.
	8	2. Harfler ve Harekeleri Tanıma a. Harflerin İsimleri b. Harekeler c. Kelime İçinde Harflerin Okunuşu	a. Öğretici harflerin şekil olarak doğru tanınmasını sağlamalıdır. Harfleri tanıyan kursiyere harfin kelime başında, ortasında ve sonundaki yazılış şekilleri öğretilmelidir. Ayrıca, öğretici Kur'an harflerinin isimlerini ve ağızdan çıkış yerlerini uygulamalı olarak göstermeli ve öğrencilere tekrar ettirerek belletmelidir. b. Harflerin okunmasını sağlayan işaretler şekil itibarıyla tanıtarak harflerin seslendirilmesi yapılmalıdır. c. Harflerin hareketlerle kelime içinde değişik örneklerle gösterilerek öğrencilerin kelimeleri doğru okuyabilmesi gerçekleştirilmelidir.
	2	3. Cezm ve Cezm'li Kelimelerin Okunuşu	Cezm ve Cezm'li kelimelerin okunuşundaki işlevi anlatılarak cezmler ile harflerin nasıl birbirine tutturulduğu örnekler ile tahtada gösterilmeli, her biri için ayrı ayrı ve karışık alıştırmalar yapılmalıdır.
	2	4. Şedde ve Şedde'li Kelimelerin Okunuşu	Şedde ve şedde'li kelimelerin okunuşundaki işlevi anlatılarak şeddeyle harfin önce tutturulup sonra tekrar okunduğu örnekler ile tahtada gösterilmeli, her biri için ayrı ayrı ve karışık alıştırmalar yapılmalıdır.
	2	5. Tenvin ve Tenvin'li Kelimelerin Okunuşu	Tenvin ve tenvin'li kelimelerin okunuşundaki işlevi anlatılarak tenvin'in harfe kattığı sesin mahiyeti örnekler ile tahtada gösterilmeli, her biri için ayrı ayrı ve karışık alıştırmalar yapılmalıdır.
	2	6. Med (Uzatma) Harfleri ve Kelime İçinde Okunuşu	Uzatma harfleri tanıtarak öğretici tarafından uygulamalı biçimde gösterilmelidir. Okumada en çok hata uzatmalarda yapıldığından uzatma harflerinin fonksiyonu alıştırmalarla pekiştirilmelidir. Kur'an metni içerisinde bulunan medler öğretici tarafından uygulamalı olarak okunur. Kursiyerlerin de doğru bir şekilde okumaları istenir.
	9	7. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Okuma Alıştırmaları	Ders olarak verilen sure ve ayetler öğretici tarafından okunur ve kursiyerlerin takip etmesi sağlanır. Daha sonra metinler öğrencilerden dinlenir. Öğrenciler okurken yaptıkları hatalar öğretici tarafından düzeltilir.
	SURE - DUA EZBERLEME VE MEAL (8 saat)	4	1. Fatıha, İhlas ve Kevser Surelerinin Ezberi ve Mealleri
4		2. Sübhaneke, Ettehiyyatü, Salli-Barik, Rabbenâ Atina ve Rabbenâğfirli Dualarının Ezberi ve Anlamları	

2-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI II. KUR

ÜNİTE	SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
KUR'AN-I KERİM'İ DOĞRU VE GÜZEL OKUMA (26 saat)	1	1. Zamir	Kelime ve harflerin sonuna bitişen zamirin okunuş durumları özenle öğretilmelidir.
	1	2. Sakin Nun ve Tenvine Ait Hükümler ve Uygulamaları (İhfa, İzhar ve İklab)	Sakin nun ve tenvine ait hükümler tanıtılır. İhfa, İzhar ve İklab ile ilgili konular ile ilgili bilgiler verilir. Kur'an-ı Kerim üzerinde uygulaması sağlanır.
	1	3. "Allah" Lafzı	Lafzatullahın kalın ve ince okunduğu yerler öğretici tarafından tarif edilir. Okunan metinlerde öğrencilerin Lafzatullahı doğru okumaları sağlanır.
	1	4. Vakıf	Vakıf kelimesinin ne anlama geldiği açıklanır. Vakıf yapmanın anlam açısından önemi vurgulanır. Vakıf kaideleri uygulamalı olarak öğrenciye öğretilir.
	1	5. İdğam ve Uygulaması (Maal Gunne ve Bila Gunne)	İdğam-ı Meal Gunne ve İdğam-ı Bila Gunne tanıtılır. Kursiyerlerin uygulaması sağlanır.
	1	6. Ra Harfinin Okunuşu	"Ra" harfinin okunuşu hakkında bilgi verilir. Kursiyerlerin uygulaması sağlanır
	20	7. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Doğru Okuma (1. ve 2. cüz)	Belirtilen metnin kursiyerler tarafından doğru bir şekilde okunması sağlanır. Yapılan yanlışlıklar öğretici tarafından birebir düzeltilir.
KUR'AN-I KERİM EZBER VE MEAL (8 saat)	6	1. Fil, Kureyş, Maun, Kafirun, Nasr, Tebbet, Felak ve Nas Surelerinin Ezberi ve Mealleri	Bu derste öğretici, sureyi öncelikle kendisi doğru bir şekilde okur. Kursiyerlere tekrar ettirilir. Daha sonra kursiyerlerden dua doğru bir şekilde tek tek dinlenir. Yapılan hatalar öğretici tarafından düzeltilir. Ayrıca öğretici tarafından sure meali okunarak açıklanır.
	1	2. Kunut Dualarının Ezberi ve Anlamları	Bu derste öğretici, duayı öncelikle kendisi doğru bir şekilde okur. Kursiyerlere tekrar ettirilir. Daha sonra kursiyerlerden dua doğru bir şekilde tek tek dinlenir. Yapılan hatalar öğretici tarafından düzeltilir. Ayrıca öğretici tarafından duanın anlamı okunarak açıklanır.
	1	3. Ezan ve Kamet	İsteklilere Kur'an-ı Kerim alanı ile ilgili diğer bilgiler yanı sıra ezan ve kametin doğru okunuşu da öğretilecektir.

3-KUR'AN- KERİM ÖĞRENME ALANI DETAYLI PROGRAMI III. KUR

ÜNİTE	SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
KUR'AN-I KERİM DOĞRU VE GÜZEL OKUMA (26 saat)	26	1. Kur'an-ı Kerim'i Yüzünden Doğru Okuma (3. cüz ve sonrası)	Belirtilen metnin kursiyerler tarafından doğru bir şekilde okunması sağlanır. Yapılan yanlışlıklar öğretici tarafından birebir düzeltilir.
KUR'AN-I KERİM EZBER VE MEAL (8 saat)	3	1. Bakara Suresi'nin 255. Ayetinin Ezberi ve Meali	Belirtilen metnin kursiyerler tarafından doğru bir şekilde okunması sağlanır. Yapılan yanlışlıklar öğretici tarafından birebir düzeltilir.
	3	2. Bakara Suresi'nin 285-286. Ayetlerinin Ezberi ve Mealleri	Belirtilen metnin kursiyerler tarafından doğru bir şekilde okunması sağlanır. Yapılan yanlışlıklar öğretici tarafından birebir düzeltilir.
	2	3. Haşr Suresi'nin 22-24. Ayetlerinin Ezberi ve Mealleri	Belirtilen metnin kursiyerler tarafından doğru bir şekilde okunması sağlanır. Yapılan yanlışlıklar öğretici tarafından birebir düzeltilir.

VIII-DİNİ BİLGİLER ÖĞRENME ALANI DERSLERİ VE KONULARINA GENEL BAKIŞ

I. KUR (16 saat)	II. KUR (16 saat)	III. KUR (16 saat)
<p>İTİKAT</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şahadet2. Yaradılışın Gayesi ve İnsanın İki Temel Tercihi (İman-Küfür)3. İman ve İmanın Altı Esası <p>İBADET</p> <ol style="list-style-type: none">1. İbadet Kavramı2. İslam ve İslam'ın Beş Ana Esası3. Namaz ve Önemi4. Namazın Rükünleri ve Çağrıştırdıkları Manalar5. Namaz İbadetinin İnsana Kazandırdıkları6. Oruç ve Önemi7. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları8. Oruç İbadetinin Topluma Kazandırdıkları <p>SİYER-AHLAK</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri2. Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar3. Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar4. Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri5. Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	<p>İTİKAT</p> <ol style="list-style-type: none">1. Allah'ın Varlığının Delilleri2. Allah'ın Sıfatları3. Allaha ve Hz. Peygambere İtaat <p>İBADET</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zekât, Sadaka ve Önemi2. Zekât İbadetinin İnsana Kazandırdıkları3. Zekât İbadetinin Topluma Kazandırdıkları4. Hac ve Kurban5. Haccın Rükünleri ve Çağrıştırdıkları Manalar6. Hac İbadetinin Topluma Kazandırdıkları7. Kurban İbadeti ve Çağrıştırdığı Manalar <p>SİYER-AHLAK</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri2. Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar3. Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar4. Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri5. Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	<p>İTİKAT</p> <ol style="list-style-type: none">1. İnsan ve Kâinatın Yaradılışının Hikmetleri2. İman-Davranış İlişkisi Yönünden İnsanlar (Mü'min, Müşrik, Kâfir, Münafık) <p>İBADET</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tevbe ve Önemi2. Dua ve Önemi3. Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Dua Örnekleri <p>SİYER-AHLAK</p> <ol style="list-style-type: none">1. Hz. Peygamber ve Davranış Örnekleri2. Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar3. Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar4. Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri5. Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar

1-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şahadet	Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şahadet'i tasdik eden bir insanın üzerine almış olduğu sorumluluktan hareketle anlamı açıklanmalı ve bu kelimelerin imanın ilk aşaması olduğuna vurgu yapılmalıdır. Kelime-i Tevhid ve Kelime-i Şahadet ile İslâm'a atılan ilk adımı ve bu adımla insana kazandırdığı güzellikleri, Yaraticının Kelime-i Tevhid'i özümseyip kendisine şirk koşmayanları cennetle mükâfatlandıracağını örneklendirerek açıklayıp bu kelimelerin önemini kavratılabilir.
1	Yaradılışın Gayesi ve İnsanın İki Temel Tercihi (İman-Küfür)	Mü'minûn suresi 115. Ayet çerçevesinde "Yaradılışın gayesi nedir?" sorusu üzerinde kursiyerlerin müzakere etmesi sağlanır. Ayrıca Yunus suresi 7, 8 ve 101. ayetler ışığında inkâr ve neticesi tartışılır. İman ile yaradılışın gayesi arasında ne gibi bir ilişki olduğu üzerinde durulur.
3	İman ve İmanın Altı Esası a. Allah'a İman b. Meleklerle İman c. Kitaplara İman d. Peygamberlere İman e. Ahirete İman f. Kader ve Kazaya İman	İman kavramı ve İman Esasları, Nisa Suresi 136. ayet ve Cibril Hadisi çerçevesinde işlenir. Kursiyerlerin derse aktif katılımını sağlayacak şekilde sorular hazırlanır.

2-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	Allah'ın Varlığının Delilleri	Allah'ın Varlığının Delilleri Nisâ Suresi 1, Zümer Suresi 6 vb. ayetlerde geçen yaradılışla ve Mülk Suresi 1-5 vb. ayetlerde geçen kâinatın düzeni ile ilgili ayetler çerçevesinde işlenir. Ayrıca Allah'ın varlığına ilişkin diğer deliller de derse konu edilir.
3	Allah'ın İsimleri ve Sıfatları	Allah'ın İsimleri ve Sıfatları, A'raf Suresi 180. Ayet ile Bakara Suresi 163, Mâide Suresi 118, Hac Suresi 64 vb. ayetler çerçevesinde işlenir.
1	Allaha ve Hz. Peygambere İtaat	Allaha ve Hz. Peygambere İtaat Nur Suresi 52-54, Âl-i İmran Suresi 31 vb. ayetler çerçevesinde işlenir.

3-İTİKAT DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	İnsan ve Kâinatın Yaratılışı	Kur'an-ı Kerim'deki Hicr Suresi 85, Enam Suresi 101-102, Kamer Suresi 49, Mülk Suresi 1-4 vb. yaratılış konusuna vurgu yapan ayetler temel olmak üzere konuyla ilgili değişik kaynaklardan yararlanılır ve konu Kur'an merkezli olarak işlenir. İlgili hadis-i şerifler de temin edilerek ders zenginleştirilmeye çalışılır. "İnsan ve kâinat'ın yaratılışında bir düzensizlik var mıdır?", "Kainatın oluşumunda tesadüfe yer var mıdır?" vb. sorular öğrenciler tarafından tartışılır.
3	İman-Davranış İlişkisi Yönünden İnsanlar Mümin, Müşrik, Kâfir, Münafık	

4-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	İbadetler İbadet Kavramı	İbadet Kavramı Zariyat Suresi 56. ayet, Buhari İman/2, Müslim İman/5 hadisleri çerçevesinde işlenir.
2	İbadetler 1- Namaz ve Önemi 2- Namazın Rükünleri ve Çağrıştırdıkları Manalar 3- Namaz İbadetinin İnsana Kazandırdıkları	Namaz ve Önemi Bakara Suresi 153, Ankebut Suresi 45. ayetler, Tirmizi/İman-8, Müslim / İman-16 hadisleri çerçevesinde işlenir. Diğer konular hakkında öğrencilerin düşünceleri istenir ve ortaya çıkan görüşler hakkında birlikte müzakere edilir.
2	İbadetler 1. Oruç ve Önemi 2. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları 3. Oruç İbadetinin Topluma Kazandırdıkları	Oruç ve Önemi Bakara Suresi 183-184. ayetler çerçevesinde işlenir. Diğer konular hakkında öğrencilerin düşünceleri istenir ve ortaya çıkan görüşler hakkında birlikte müzakere edilir.

5-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	İbadetler 1. Zekât, Sadaka ve Önemi 2. İnfak Medeniyeti İslam 3. Zekât İbadetinin İnsana Kazandırdıkları 4. Zekât İbadetinin Topluma Kazandırdıkları	Zekât ve Sadaka Bakara Suresi 43, Tevbe Suresi 60. Ayetler, Buhari Cihat/72, İbni Mace Sünen-2/1313 No:3973 hadisler çerçevesinde işlenir. İslam Dini ile birlikte ortaya çıkan vakıf medeniyeti İslam tarihinden ve günümüzden örneklerle işlenir.
3	İbadetler 1. Hac ve Kurban 2. Haccın Rükünleri ve Çağrıştırdıkları Manalar 3. Hac İbadetinin Topluma Kazandırdıkları 4. Kurban İbadeti ve Çağrıştırdığı Manalar	Hac ve Kurban Hac Suresi 26-33. vb. ayetler çerçevesinde işlenir. Diğer konular hakkında öğrencilerin düşünceleri istenir ve ortaya çıkan görüşler hakkında birlikte müzakere edilir.

6-İBADET DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
2	İbadetler Tevbe ve Önemi	Tevbe ve Önemi Tahrir Suresi 8 vb. ayetler, Tirmizi/Daavat-106, Ahmet Bin Hanbel Müsnet-1/289 hadisler çerçevesinde işlenir.
3	İbadetler 1. Dua ve Önemi 2. Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'den Dua Örnekleri	Dua ve Önemi Furkan Suresi 77 vb. ayetler çerçevesinde işlenir. Kur'an'dan dua örnekleri Araf Suresi 23, Enbiya Suresi 83-84, Enbiya Suresi 87-88. ayetler ve ilgili kıssalar çerçevesinde işlenir. Öğretici ve öğrenciler tarafından diğer ayetler ve Hz. Peygamber'den de dua örnekleri sunulur.

7-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI I. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	Hız. Peygamber ve Davranış Örnekleri	Kursiyerlerle birlikte Hz. Peygamberin hayatından sahih kaynaklarda geçen örnek bir olay belirlenir. Öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak olayı değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar	Kur'an-ı Kerim'de peygamberler, diğer tarihi şahsiyetler, topluluklar ve olaylar hakkında geçen kıssalar derse konu edilir. Kursiyerlerden işlenen kıssa hakkında çıkarımlar yapmaları istenir. Öğretici, ulaşılmak istenen sonuçları doğrudan Kursiyerlere söylemek yerine, kıssa hakkında yapılacak müzakereler esnasında Kursiyerleri bu sonuçlara ulaştıracak yönlendirmelerde bulunur ve onlara rehberlik eder.
1	Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri	Sahabelerin güzel tutum ve davranışlarına işaret edilen ayetler ve sahih hadisler temel alınarak ders işlenir. Kursiyerlerden örnek olayla yaşantıları arasında bağ kurmaları istenir. Aynı durumda kendileri olsa nasıl davranacakları ve bu davranışın muhtemel sonuçları üzerinde durulur.
1	Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunmaması gereken çirkin davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.

8-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI II. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	Hız. Peygamber ve Davranış Örnekleri	Kursiyerlerle birlikte Hz. Peygamberin hayatından sahih kaynaklarda geçen örnek bir olay belirlenir. Öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak olayı değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar	Kur'an-ı Kerim'de peygamberler, diğer tarihi şahsiyetler, topluluklar ve olaylar hakkında geçen kıssalar derse konu edilir. Öğrencilerden işlenen kıssa hakkında çıkarımlar yapmaları istenir. Öğretici, ulaşılmak istenen sonuçları doğrudan öğrencilere söylemek yerine, kıssa hakkında yapılacak müzakereler esnasında öğrencileri bu sonuçlara ulaştıracak yönlendirmelerde bulunur ve onlara rehberlik eder.
1	Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri	Sahabelerin güzel tutum ve davranışlarına işaret edilen ayetler ve sahih hadisler temel alınarak ders işlenir. Öğrencilerden örnek olayla yaşantıları arasında bağ kurmaları istenir. Aynı durumda kendileri olsa nasıl davranacakları ve bu davranışın muhtemel sonuçları üzerinde durulur.
1	Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunmaması gereken çirkin davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.

9-SİYER-AHLAK DERSİ DETAYLI PROGRAMI III. KUR

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
1	Hız. Peygamber ve Davranış Örnekleri	Kursiyerlerle birlikte Hz. Peygamberin hayatından sahih kaynaklarda geçen örnek bir olay belirlenir. Öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak olayı değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Ayetler Işığında Erdemli Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunması gereken doğru davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.
1	Kur'an-ı Kerim'den Kıssalar	Kur'an-ı Kerim'de peygamberler, diğer tarihi şahsiyetler, topluluklar ve olaylar hakkında geçen kıssalar derse konu edilir. Öğrencilerden işlenen kıssa hakkında çıkarımlar yapmaları istenir. Öğretici, ulaşılmak istenen sonuçları doğrudan öğrencilere söylemek yerine, kıssa hakkında yapılacak müzakereler esnasında öğrencileri bu sonuçlara ulaştıracak yönlendirmelerde bulunur ve onlara rehberlik eder.
1	Ashab-ı Kiramdan Davranış Örnekleri	Sahabelerin güzel tutum ve davranışlarına işaret edilen ayetler ve sahih hadisler temel alınarak ders işlenir. Öğrencilerden örnek olayla yaşantıları arasında bağ kurmaları istenir. Aynı durumda kendileri olsa nasıl davranacakları ve bu davranışın muhtemel sonuçları üzerinde durulur.
1	Ayetler Işığında Yerilen Tutum ve Davranışlar	Kursiyerlerle birlikte belirlenen bir konu ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de geçen ayetler tespit edilir. Ayetler ışığında işlenecek ders için, öğretici tarafından dersten önce kursiyerleri yönlendirecek örnek sorular hazırlanır. Kursiyerlerin, günümüz örnekleriyle karşılaştırma yaparak konuyu değerlendirmeleri sağlanır. Böylece ders, interaktif bir ortamda Müslümanlarda bulunmaması gereken çirkin davranışların neler olduğu üzerinde düşünülen bir zaman dilimi haline getirilmeye çalışılır.

EKLER**EK-1 CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ KURS BAŞI BİLGİ FORMU**

KURS BİLGİLERİ			GÖREVLİ PERSONEL BİLGİLERİ	
İl			T.C. Kimlik No	
İlçe			Adı Soyadı	
Cami			Sicil No	
Başlama Tarihi			Unvanı	
Öngörülen Bitiş Tarihi			Cinsiyeti	
Kursiyer Sayısı	Erkek		Eğitim Durumu	
	Bayan		Hafızlık Durumu	

EK-2 CAMİLERDE KUR'AN ÖĞRETİMİ KURS SONU BİLGİ FORMU

KURS BİLGİLERİ					
İl		Başlama Tarihi			
İlçe		Bitiş Tarihi			
Cami		Kursiyer Sayısı			
Düzenlendiği Günler	1.	Düzenlendiği Zaman Dilimi	Sabah		
			Öğle		
	2.		İkinci		
			Akşam		
	3.		Yatsı		
GÖREVLİ PERSONELİN					
Adı Soyadı	Sicil No	Unvanı	Cinsiyeti	Eğitim Durumu	Hafızlık Durumu

KURSIYERİN							
Sıra No:	Adı Soyadı	T.C. Kimlik No	Cinsiyeti	Yaş	Eğitim Durumu*	Mesleği	Katıldığı Kurlar
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

*Kursiyerin eğitim durumuyla ilgili olarak “Okur-Yazar Değil/Okur-Yazar/İlköğretim Birinci Kademe(İlkokul)/ İlköğretim (Ortaokul)/Lise ve dengi okul/Yüksek öğrenim” seçeneklerinden uygun olanı yazılacaktır.

NOT: Kursiyer sayısı 15’den fazla olması durumunda ikinci bir tabloda listeye devam edilecektir.